

Prohlášení Asociace děkanů filozofických fakult

Když Václav Havel přebíral roku 1990 první čestný doktorát udělený českou univerzitou, pronesl děkovnou řeč, která byla obhajobou a chválou humanitních věd. Narážel zejména na jejich masivní potlačování v dobách komunistického režimu, kdy se mnohé jako „buržoazní“ ani nesměly v naší zemi pěstovat. Vyzdvihoval jejich důležitost pro zdravý vývoj společnosti, pro komunikaci s okolním světem, pro pěstování vlastní sebevědomé kulturní identity.

Uběhlo příznačných 33 let a my ne náhodou oslavujeme polistopadové „znovuzrození“ svobodných humanitních věd Týdnem humanitních věd, který završíme symbolicky 17. listopadu. Vědomi si povinností, které humanitní vědy ke společnosti mají, připravujeme Týden humanitních věd nejen jako oslavu, ale zejména jako přiblížení jejich významu široké společnosti. Pro společné naplnění tohoto cíle se v Týdnu humanitních věd, obnoveném po covidovém útlumu, poprvé spojuje všech 11 filozofických a humanitních fakult sdružených v oborové asociaci a záměrně nabízí program v různých univerzitních městech České republiky i online.

Vědění je podle mnoha měřitelných ukazatelů a studií podstatným předpokladem pro kvalitní život jedince i společnosti a zabraňuje rizikovým konfliktům. Nabízí také důležitou sebereflexi, díky níž dokážeme identifikovat své chyby a učit se z dřívějších, akademicky analyzovaných, dějů. Humanitní vědy pečují o duševní zdraví, otevírají svět prostřednictvím jazyků, které pěstují a učí, starají se o hmotnou a nehmotnou paměť společnosti, zabývají se řádným fungováním společnosti, ale hlavně – učí kriticky myslet. Jsou tak jedinou zásadní hrází společnosti v nestabilním světě před autoritářstvím, xenofobií, nenávisť.

Letošní leitmotiv Týdne humanitních věd vychází z pohledu do barokní historie a vybízí k úvahám o umění, o víře a transcenci, o roli člověka ve světě, o velkých dějinách i někdejší každodennosti. Staletý odstup poskytuje nadhled a řadu aktuálních paralel.

V současnosti je o studia na humanitních oborech setrvalý zájem, který se v následujících letech bude ještě zvyšovat. Naše pracoviště dosáhla v mezinárodních srovnáních pozoruhodných výsledků. Doba se mění, přicházejí nové technologie, a je pravděpodobné, že právě „liberal arts and humanities“ nabydou v těchto kontextech nové důležitosti. Ve středu pozornosti člověka bude, zdá se, především sám člověk a jeho intelektuální, duševní a duchovní potřeby. Na tuto situaci musíme být co nejlépe připraveni a použít co nejpestřejší paletu nástrojů, které nám pomohou vytvářet budoucí účinná řešení.

Humanitní vědění bylo, je a bude základem naší společnosti, važme si ho a prosazujme jeho důstojný rozvoj a existenci!

Jan Stejskal, Eva Lehečková

předsedající Asociace děkanů filozofických fakult